

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

ВЕРЕСЕНЬ, 2025

ПІВДЕННО-СХІДНА АЗІЯ: НЕ ВИКОНУВАТИ БОЖУ РОБОТУ — ЦЕ ЩЕ НЕБЕЗПЕЧНІШЕ

Батько Тієн, родом із В'єтнаму, загинув мученицькою смертю за своє вірне свідчення. Вона й досі пам'ятає, як він її навчав: «Світ може нас ненавидіти, але ми любимо його і молимося за нього».

*Не виконувати Божу роботу —
це ще небезпечніше*

Християн в Південно-Східній Азії переслідують не тільки уряди, але й місцеві сільські лідери і навіть члени власних родин — переважно анімістичних переконань. Вони побоюються, що віра в Христа принесе хвороби і прокляття.

Попри усвідомлення ризику, місцеві християни нерідко поділяють ставлення Сабіни Вурмбранд, яка сказала: «Виконувати Божу роботу — небезпечно. Але не виконувати Божу роботу — ще небезпечніше».

Тіен із В'єтнаму добре знає, що це означає: її батька вбили за його вірність Христу, а сама вона залишилася без дому. У Лаосі Кхам Ла, навіть після арешту, не припиняв сміливо звіщати Євангеліє іншим в'язням у своїй камері. Обидві їхні історії викладено в цьому бюлетені.

Ми також відчували це на власному досвіді в Лаосі: наші партнери побували у деяких із найнебезпечніших сільських районів і лише цього року роздали майже 4000 Біблій! Прочитайте повну історію цієї місії — ексклюзивно на нашому веб-сайті!

ЛАОС

Я піду в тюрму за вас

Переслідуваний і несправедливо ув'язнений лаоський євангеліст ділиться Євангелієм з іншими в'язнями

Обличчя Кхама Ла просяяло, коли він згадав день 2011 року, коли повірив у Христа. «Після того, як я став християнином, — сказав він з усмішкою, — у моєму житті з'явилася щастя».

Його обставини не змінилися: як і раніше, він вів важке життя селянина, вирощуючи перець чилі та рис на своїй невеликій ділянці землі в лаоському селі. Та в Христі він знайшов вище поклонання — і здобув репутацію сміливого свідка Христа серед місцевих чиновників.

Кхам Ла ділився Євангелієм Ісуса Христа та історією свого навернення — і в рідному селі, і на ринках. «Коли я йду... багато людей знають моє ім'я та мою історію — і вони приходять послухати, — сказав він. — Багато людей зацікавлюється і стає християнами. Попри те, що через мою віру в мене великі проблеми, вони все одно хочуть слідувати за Христом».

ЩОРАЗУ ДУЖЧИЙ ТИСК

Конституція Лаосу гарантує «право і свободу вірити або не вірити в релігію», а останні декрети формально забезпечують християнству рівний правовий статус. Однак чимало лаосців, особливо представники влади, і далі сприймають християнство як іноземну віру й інструмент Заходу для підризу комуністичного режиму.

Невдовзі після навернення до Христа Кхам Ла зазнав тиску з боку місцевих чиновників, які вимагали від нього зректися віри або залишити село. Протягом трьох років поліція регулярно викликала його на допити, кожні кілька місяців. Йому не раз пропонували підписати заяву про відмову від християнства.

«Я не боявся, — сказав Кхам Ла. — Я просто був сильним і вірним, і не підписував».

Після трьох років безуспішних спроб чиновники змінили тактику. «Поліція стежила за мною, і коли бачила, що я виїжджаю з села, — вона... блокувала дорогу», — згадує Кхам Ла. Вони навіть попереджали мешканців сусідніх сіл, аби ті не ставали християнами.

Попри поліцейний нагляд, Кхам Ла знаходив способи зустрічатися з іншими віруючими. А коли його зупиняла поліція, він чітко нагадував їм про законність своїх дій. «Я християнин, — сказав він їм, — і мої брати та сестри тут також християни. Чи ми зараз порушуємо закон?» Подібні слова лише ще більше дратували чиновників, і вони продовжували переслідувати Кхам Ла та його родину.

Водночас він заохочував до віри навіть тих, хто боявся наслідків. «Зустрічаючись із цими християнами, — сказав він, — я казав: "Скажіть поліції, що ви прийняли Ісуса через мене. В ім'я Ісуса я піду до в'язниці за вас"». Його єдиною умовою було: залишайте вірними, не зрікайтеся Христа.

Кхам Ла (ліворуч) продовжує молитися за тих, кому він служив під час ув'язнення

АРЕШТ ТА УВ'ЯЗНЕННЯ

8 серпня 2022 року Кхам Ла отримав «запрошення» на зустріч із владою в провінційному відділку поліції. Перед тим, як вирушити туди разом із одним із його синів, уся родина схилилася в молитві.

Кхам Ла не знав, чого очікувати. Але коли він прибув, стало зрозуміло: жодної розмови не буде. Без жодних пояснень чи звинувачень поліціанти грубо наділи на Кхам Ла наручники і зачинили в крихітній камері без вікон. Його просто ізолювали й залишили самого.

Через чотири дні його вивели на допит. Поліціанти вимагали письмового зізнання й розпитували про його поїздки до інших сіл і зустрічі з християнами.

Потім його перевезли до більшої в'язниці та помістили у переповнену камеру разом із 61 іншим в'язнем. Йому не дозволили контактувати з родиною або адвокатом — і навіть не пояснили, в чому саме його звинувачують. Але навіть за ґратами Кхам Ла не зупинився. Він почав ділитися своєю історією та Євангелієм із тими, хто був поруч. Він перетворив в'язницю на місце свідчення.

Коли Кхам Ла привезли до в'язниці, чиновники попередили охоронців: стежити за ним і не дозволяти йому проповідувати. Один із охоронців відверто сказав: «за ним стежать, і будь-яке порушення може призвести до тюремного ув'язнення на строк до п'яти років». Кхам Ла спокійно сприйняв ці слова. «Я відповів йому: "Два роки чи п'ять років — я віддаю це Богові, бо мій Бог знає все"», — сказав він.

Поки євангеліст перебував під вартою, його родина невтомно намагалася дізнатися, де саме його утримують і шукала юридичну допомогу. Один із працівників, які підтримують переслідуваних християн у Лаосі, допоміг їм віднайти Кхам Ла через офіційні канали.

Через три тижні після арешту Кхам Ла нарешті побачив свою родину. Їхня зустріч була зворушливою — і водночас приголомшливою: стало відомо, що причиною арешту був штраф на суму менш ніж 25 доларів, про який Кхам Ла навіть не було повідомлено. Коли це з'ясувалося і коли розкрилися процесуальні порушення, самі тюремники були приголомшені. Вони зрозуміли: за таких обставин саме Кхам Ла мав підстави подати офіційну скаргу — як проти місцевої влади, так і проти них.

За тиждень після зустрічі з родиною Кхам Ла був звільнений.

Всесвітня християнська спільнота підтримувала сім'ю Кхама Ла в період його ув'язнення

ПОДЯКА

Після звільнення Кхам Ла дізнався від родини, що під час його ув'язнення їм пропонували допомогу, але деякі християни зазнали ще більшого тиску. Поліція глузувала з християн через арешт та ув'язнення Кхам Ла, погрожуючи їм: те саме станеться з кожним, хто не зречеться Христа.

Коли він почув про їхні страхи, то не став применшувати небезпеку. Але підбадьорив їх словами з Писання, які сам часто повторював у в'язниці: «А ми маємо скарб цей у посудинах глиняних, щоб велич сили була Божа, а не від нас» (2 Кор. 4:7).

Дехто й досі запитує його, чи він має намір судитися з владою. Але відповідь чоловіка незмінна: «Я кажу їм, що віддав це Богу. Я не буду судитися».

Кхам Ла також продовжує молитися за 61 чоловіка, яким служив у в'язниці. Дехто з них уже помер, інші були звільнені. Але Кхам Ла переконаний: усі вони мали змогу почути Євангеліє. «Дякую Богові, що мене заарештували, — сказав він. — Я ніколи не шкодував про це. Насправді я щасливий. Бог дав мені хороший досвід у в'язниці».

Лаоські фермери працюють на своїх полях

В'ЄТНАМ

Без батька, але вірна

Наприкінці літа 2022 року Тієн отримала шокуючий телефонний дзвінок. На її батька, Труонга, напала група чоловіків просто в їхньому будинку. Напад очолив його власний брат. Тієн повідомили, що Труонг не виживе — і що вона не встигне повернутися додому, щоб побачити його живим.

Востаннє вона бачила батька лише кілька днів тому, коли виїжджала на роботу в інше місто. Труонг — батько, чиє життя змінила любов Христа, який завжди дбав про те, щоб Тієн і її троє братів почували себе улюбленими, і який навчав її любити Ісуса Христа, навіть коли це дорого коштує, — був тоді поруч, щоб провести її у дорогу. Тепер він лежав при смерті, і вона ніколи не побачить його в цьому житті.

Минуло півтора року, але в очах Тієн досі видно сліди шоку й скорботи. Зараз їй 18 років. Вона поділилася своєю історією в колі кількох інших в'єтнамських жінок, які також постраждали за свою християнську віру. Їхня присутність принесла їй розраду й надала мужності згадати та розповісти про пережите. У віці, коли дівчина мала б дивитися в майбутнє з надією, вона змушена дбати про братів і підтримувати їх у культурі, де бути християнином — це часто самотній та болісний шлях.

Більшість в'єтнамців сповідують суміш буддизму і культу предків, тоді як репресивний комуністичний уряд активно обмежує християнське поклоніння і пропагує атеїзм. Племінні меншини, до однієї з яких належить родина Тієн, зазвичай стикаються з найжорстокішими формами переслідувань — і не тільки з боку влади. Нових християн у племінних районах часто виселяють із домівок та ізолюють від суспільства — сусіди, а іноді й самі члени родини. Проте Євангеліє поширюється.

Тієн не пам'ятає подробиць того, коли і як її батьки прийшли до віри в Ісуса Христа. Але вона добре пам'ятає зміни, які це спричинило. Раніше Труонг пив і фізично знущався з мами Тієн. Однак, коли він навернувся до Христа, насильство припинилося.

«Ставши віруючим, він перестав пити, — розповідає Тієн. — Тато хотів проводити час із дружиною та дітьми, допомагати по господарству та дбати про нас».

З віком Тієн почала розуміти, звідки взялася ця зміна в її батькові. Він навчив її про Бога та про спасіння, яке можна знайти тільки в Христі. Він заохочував її пізнавати та любити Біблію. Улітку, коли Тієн навчалася в сьомому класі, батьки відправили її на триденну біблійну програму для дітей у сусідній церкві. «Тоді я відкрила своє серце, щоб прийняти Ісуса як свого Спасителя», — розповідає дівчина.

Батько Тієн продовжував плекати її молоду віру, водночас наголошуючи на ізоляції та інших переслідуваннях, які можуть спіткати її як послідовницю Христа. Тієн знала, що і його самого виключили з життя села і висміювали в родині за віру в Христа. «Я завжди пам'ятаю те, чого навчив мене батько, — каже вона, — що ми є дітьми Божими, і світ ненавидить нас, бо не знає, Хто такий Бог, але ми не маємо ненависті до нього».

Тієн, якій зараз 18 років, згадує, що батько добре підготував її до страждань, пов'язаних із християнським життям

Преображення Труонга в Христі зробило його завзя- тим євангелістом, і він регулярно ділився Євангелієм зі своїми сусідами, незважаючи на опір. Саме це він і робив у день, коли його вбили.

Коли того дня Троунг повернувся додому, у хаті було тихо; там не було нікого, крім молодшого брата Тієн, Тхана. Але спокій не тривав довго.

Незабаром до будинку підійшла група чоловіків на чолі з братом Труонга. Тієн не знає, чи вдерлися вони до будинку, чи її батько сам відчинив їм двері, щоб поговорити. Але чоловіки почали безжально бити Труонга, бо він не хотів відмовитися від своєї віри в Христа. А потім вони залишили його помирати.

Коли Тієн повернулася додому, вже почалася жалоба. «Люди стояли навколо мого батька, — розповідає вона, — я була шокована. Я спробувала подивитися на батька і просто заплакала, бо він уже був мертвим».

Смерть Труонга була не єдиним горем, яке довелося пережити Тієн. Її брат Тхан, травмований тим, що став свідком убивства батька, перестав розмовляти і мав психологічні проблеми. А їхня мати, яка раніше мала недіагностоване захворювання серця, так і не оговталася від шоку. Вона померла всього через два місяці після вбивства чоловіка. У віці 16 років Тієн стала главою розбитої сім'ї.

Вона хотіла залишитися в будинку батьків і була готова піклуватися про своїх братів: 12-річного Тхана, 9-річного Мау і 7-річного Данга. Однак її дядько мав інші плани. Першим його кроком було забрати Тхана жити до себе; Тієн вважає, що він намагається завадити Тхану свідчити про напад. Дядько Тієн також зажадав віддати йому будинок і сімейний мотоцикл, залишивши Тієн та її братів без дому та транспорту.

Маючи небагато варіантів, троє — Тієн і її молодші брати — переїхали до бабусі та дідуса по материнській лінії. Хоча вони самі є атеїстами, вони не заважають Тієн та її братам відвідувати церкву та сповідувати християнську віру. «Я пам'ятаю, чого мене навчив батько, — каже Тієн, — тому я пробачаю дядькові й молюся за нього. Я благаю Господа, щоб одного дня він пізнав Ісуса».

За кілька днів до смерті батька Тієн попрощалася з ним, коли виїжджала з дому на нову роботу. Вона каже, що його настанови та підтримка допомогли їй підготуватися до переслідувань, яких зазнала їхня родина

Тієн знає, що її дядько, ймовірно, не дозволить Тхану повернутися жити до неї, але вона молиться, щоб разом зі своїми братами одного дня знову зібратися в одному домі. За допомогою світової спільноти Христа Тієн вивчає косметологію, щоб краще підтримувати своїх братів.

Тим часом вона молиться за відновлення Тхана, за освіту Мау і Данга, за спасіння свого дядька, який розірвав їхню сім'ю, і за дідуса та бабусю, які дали їм місце, де вони можуть зцілитися.

«Світ може ненавидіти нас, — каже Тієн, згадуючи настанови свого батька, — але ми любимо їх і молимося за них».

